

מהלך שיעור- השתלשלות התושבע"פ; סמכות וגדולת חכמים; שאלת חכם אז והיום (בצמוד למצגת המצורפת).

עריכה: דבורה כץ

מטרות המערך:

1. להבין שהתושבע"פ ניתנה בהר סיני, ומחייבת אותנו כמו התורה שבכתב, גם אם אנו לא מבינים את סיבת הדברים.
2. להכיר את השתלשלות התושבע"פ.
3. להכיר את החכמים, מי היו? באיזו תקופה חיו? ובעיקר להפנים את גודלם העצום בתורה וברוחניות, ועד כמה הם היו מומחים בתחומם.
4. להבין מהיכן נובעת סמכותם של חכמים בעבר.
5. להבין מהיכן נובעת סמכותם של רבנים לפסוק הלכה בימינו.
6. להכיר את אופן פסיקת ההלכה לפי המציאות המשתנה.

מהלך השיעור:

1. שקופית 2:
מציירים על הרצפה קו ארוך, או משרטטים קו דמיוני, מסבירים לבנות מה מייצג כל קצה של הקו. מבקשים מהבנות לעמוד על המקום המתאים להן לגבי כל היגד. אפשר לפתח בקצרה דיון תוך כדי למה נעמדו במקום זה.
2. שקופיות 3-4:
מבקשים מהבנות לעמוד שוב על המקום המתאים בקו לפי הסיטואציות המוצגות. לגבי כל סיטואציה, כדאי לשאול את הבנות מדוע נעמדו במקום שנעמדו.
3. שקופית 4:
מאמר של הרב יוני לביא (יש ללחוץ על התמונה כדי שייפתח). מאמר חשוב מאוד. לשאול את הבנות האם מזדהות עם דברי הנער? האם נכונה השקפת העולם (ההרסנית!) שאין אמת אחת? מהם הנזקים של האמירה הזו? (הבנות יביאו גם עמדות שמנוגדות לתפיסת העולם היהודית. צריך לזכור שכולנו מושפעים מהמסרים שמועברים אלינו מכל מקום אפשרי, להתייחס לכך בסבלנות, ואפשר להגיד שבמערך הזה נסביר את הדברים לעומקם).
4. שקופית 5:
השיר של ישי ריבו ושלמה ארצי. שוב אפשר לדון בפזמון שמביא תפיסה דומה: "והאמת, שאין אמת אחת או שתיים...".
5. שקופית 6:
שאלה שפורסמה באתר כיפה (יש ללחוץ על התמונה כדי שייפתח). ממליצה בשלב זה לקרוא רק את השאלה, ולשאול את הבנות האם מזדהות איתה, איזה שאלות נוספות עולות אצלן בנושא? מהן התשובות לשאלות אלו בעיניהן? אפשר לקרוא חלקים מהתשובה או את כולה אח"כ.

6. שקופית 7:
שקופית פתיחה למהלך בהמשך. השאלות שבהן נדון במערך.
7. שקופית 8:
מטרתה להראות שגם התושבע"פ ניתנה בהר סיני, ומה נכלל בתוכה.
8. שקופית 9:
תובנה חשובה מהשקופית הקודמת, שאין לפקפק בסמכותם של חכמים, בדיוק כפי שאין לפקפק בסמכותו של הקב"ה.
9. שקופית 10:
מציגה את השתלשלות התושבע"פ. חשוב לעבור על כל חולייה בשלשלת בקצרה, להסביר מי היו גדולי הדור של אותה תקופה.
10. שקופית 11:
מקשרת בין הסיטואציות וההיגדים שהבנות היו צריכות להתייחס אליהם בתחילת השיעור (לעמוד על הקו) ובין המשך המהלך.
11. שקופית 12:
פתיחה לנושא הבא. היכרות עם דמויות גדולות מכל תקופה.
12. שקופיות 13-14:
משימות כתיבה קצרות. המטרה היא להיפגש עם העובדה שהן לא באמת יודעות מי היו הדמויות בכל תקופה ומה היה גודלם מבחינה רוחנית ומבחינת היקף הידיעות שלהם בתורה.
13. שקופיות 15-22:
הצגה של דמות אחת או שתיים מכל תקופה. סיפור או היגד שקשורים אליו. מי היה האיש? מה זה מעיד על גדולתו? ישנן שאלות ומשימות מצורפות, על מנת שהבנות יחקרו ויפנימו את הדברים. המטרה של החלק הזה היא שהבנות יראו שחכמי ישראל היו ענקי עולם בתורה וברוחניות, ולא חלילה סתם אנשים פשוטים שניתן לערער עלך סמכותם.
14. שקופית 23:
שקופית מקשרת לנושא הבא: סמכות רבנים פוסקים בימינו.
15. שקופית 24:
המקור ממנו למדים על סמכות חכמים בימינו.
16. שקופית 25:
שאלות ותשובות שכתב הרב אבינר בקשר למקור זה (יש ללחוץ על התמונה כדי שייפתח). הרחבה למי שמעוניינת.
17. שקופית 26:
מקור ממנו למדים על סמכותם של חכמים בימינו למרות שאולי אינם ענקים כמו בדורות קודמים. ההבנה שאנו מחויבים לשמוע בקולם בצד ההלכתי, כי הם הסמכות בימינו.
18. שקופית 27:
פתיחה הומוריסטית לנושא של שאלת רב.
19. שקופית 28:

- הסבר כללי על פסיקת ההלכה בימינו. השילוב בין ההלכה ובין המציאות המשתנה.
שקופית 29 :
- משימה לבנות (אפשר בבית או בכיתה). לחפש שאלות או סוגיות הלכתיות שקשורות למציאות המתחדשת, ואיך נפסקה ההלכה לגביה.
שקופית 30 :
- מהם הקריטריונים שחייבים להתקיים אצל רב כדי שיוכל לפסוק היום הלכה? קודם נותנים לבנות להעלות השערות לגבי הקריטריונים.
שקופית 231 :
- הקריטריונים המחייבים.
- שקופית 32 :
- סיכום ואסיף בסיום המהלך.